

Böle Skola
Bölevägen 8

2010-05-17

Dnr 43-2009:4149

861 82 Timrå

Skolbeslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Böle skola
i Timrå kommun

Rektor Ing-Britt Pousette

Bölevägen 8
861 82 Timrå

Tillsyn i Böle skola

Förskoleklass och grundskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Böle skola och Timrå kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Böle skola är tillsynes en "treämnesskola" där kunskapsutveckling och resultat i svenska, engelska och matematik dokumenteras och följs upp, men där övriga ämnen inte syns nämnvärt i någon dokumentation.

En tillgång på Böle skola är den engagerade personalen som tar ett stort ansvar för att elevernas lärandemiljö ska vara god. Personalen arbetar aktivt för att tidigt upptäcka elever som kan behöva stöd i skolarbetet eller socialt stöd.

Eleverna är i fokus genom ett aktivt elevråd och genom delaktighet i undervisningens utformning. Det är positivt att rektorn och lärarna arbetar med att utveckla elevledda utvecklingssamtal.

Tillsynen visar också att rektor, lärare och övrig personal tillsammans med eleverna på olika sätt arbetar med värdegrundsfrågor. Skolan förefaller dock inte ha någon tydlig gemensam strategi för arbetet mot kränkande behandling, och skolan följer heller inte upp arbetet på ett systematiskt sätt.

Skolinspektionen har i tillsynen av Böle skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte i tillräcklig utsträckning alla elever förutsättningar att nå lägst målen i alla ämnen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper och Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna)
- Rektorn ser inte i tillräcklig utsträckning till att verksamheten fokuseras på elevernas utveckling och lärande samt att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag 2.8 Rektors ansvar, 2. Mål och riktlinjer).
- Lärarna utvärderar inte regelbundet elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen och utgår inte heller vid bedömning från de nationella målen i kursplanerna (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg).
- Arbetet med att ge eleverna och elevernas vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling genom skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner, IUP, uppfyller inte författningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn ser inte till att skolans resultat regelbundet utvärderas (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.8 Rektorns ansvar, Förordningen om kvalitetsredovisning).
- Rektorn och lärarna på skolan klargör inte i tillräcklig omfattning mål och krav för elever och föräldrar. (Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Mål och riktlinjer).
- Den årliga planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen, förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling)
- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav (5 kap. 1–2 §§ grundskoleförordningen).
- Studiehandledning på modersmål ges inte alla elever som är i behov av det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Timrå kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Timrå kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen

Skolbeslut

Tillsyn i Vivsta skola

Datum: 2010-05-12

3 (3)

Dnr 43-2009:4149

förutsätter dock att rektorn och Timrå kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Mårten Olsson och undervisningsråd Eva Edlund.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren

Enhetschef

Britta Seeger

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Böle skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Timrå kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Böle skola den 16 april.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Böle skola intervjuades rektorn. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Böle skola

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	61
Grundskola	291

Källa: Skolans uppgifter

Böle skola är belägen i byn Sörberge i Timrå kommun, cirka 15 kilometer norr om Sundsvall. Utbildningen vid Böle skola omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6. Skolverksamheten består av tre förskoleklasser och 15 grundskoleklasser samt även en förberedelseklass. I anslutning till skolan finns också tre fritidshem. Personalen är organiserad i cirka 10 arbetslag.

Tillsynsprotokoll för Böle skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan inte i tillräcklig utsträckning ger alla elever förutsättningar att nå lägst målen i alla ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper och Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna

Motivering:

Skolan har inte någon egen sammanställning av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen. Skolverkets statistik visar att andelen elever i årskurs 5 vid Böle skola som uppnått kravnivån för de nationella proven i svenska, matematik och engelska (delproven) varierar mellan 86 och 100 procent. Alla elever når således inte kravnivån.

Det framgår av intervjun och av individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av att lärarna i varierad omfattning följer upp kunskapsresultaten i fler ämnen. Skolan saknar rutiner för att dokumentera och sammanställa kunskapsresultaten i alla ämnen. De stödinsatser som sätts in för elever som riskerar att inte nå målen följs inte upp fullt ut på individnivå. Behovet av studiehandledning på modersmålet utreds itne i tillräcklig omfattning. Skolinspektionen bedömer att skolan därmed inte på skolnivå analyserar i vilken utsträckning alla elever ges förutsättningar att nå målen i alla ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste ta ett tydligare ansvar för att verksamheten fokuseras på elevernas utveckling och lärande samt se till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag 2.8 Rektors ansvar, 2. Mål och riktlinjer

Motivering:

Tillsynen visar att rektorn har kännedom om resultat och kunskapsutveckling när det gäller ämnena svenska, matematik och engelska. Rektorn har i nuläget inte tillgång till dokumentation av kunskapsutvecklingen i alla ämnen. Det pågår ett utvecklingsarbete med att konkretisera målen och göra pedagogiska planeringar i fler ämnen men denna process är inte klar ännu. Rektorn måste ta ansvar för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen, vilket avser såväl mål att uppnå som mål att sträva mot, samt att personalen vet vilka målen är och hur de ska förverkligas.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att lärarna inte regelbundet utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Vidare bedömer Skolinspektionen att lärarna inte ger eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen.

Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg.

Motivering:

Lärarna på skolan skriver ännu inte omdömen i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i. Läsåret 2009/10 är det första läsåret som lärarna ska göra detta och då endast för eleverna i årskurs 6. Rektor uppger att från och med årskurs 3 finns skriftliga omdömen i nästan alla ämnen men att kvaliteten varierar. De exempel på individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av behandlar endast svenska, matematik och engelska. Det framgår i viss mån vad eleven behöver öva mer på men det är inte tydligt vad eleven har uppnått och hur det relaterar till målen med undervisningen. Detta medför att informationen till elevens vårdnadshavare inte alltid omfattar alla ämnen.

För stöd i arbetet se Skolverkets allmänna råd om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn i större utsträckning måste se till att skolans resultat regelbundet utvärderas.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Som tidigare noterats följs inte elevernas kunskapsutveckling och resultat upp i alla ämnen. De särskilda stödinsatser som sätts in följs inte heller upp fullt ut på individnivå. Vidare är arbetet mot kränkande behandling inte konkretiserat i dokumentationen och är därför svår att följa upp.

Skolan behöver systematisera uppföljningar och utvärderingar så att både väl fungerande insatser och förbättringsinsatser synliggörs. Rektors roll är att leda kvalitetsarbetet på skolan, det vill säga initiera, följa upp och utvärdera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolan i högre utsträckning behöver klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Motivering:

Rektorn har tillsammans med lärarna under ett antal år bedrivit ett utvecklingsarbete som syftar till att utveckla undervisningen i riktning mot en högre måluppfyllelse bland annat genom att hitta sätt att tydliggöra och förmedla målen med undervisningen till eleverna och deras vårdnadshavare. I nuläget klargörs dock inte alltid målen vilket behöver åtgärdas.

Eftersom alla elever inte har en individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, medför det att kunskaperna om målen i såväl kursplanerna som läroplanen varierar hos föräldrar och elever.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att det målinriktade arbetet för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att den årliga planen mot kränkande behandling behöver förbättras för att uppfylla författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 6–8 §§ skollagen, förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Motivering:

Rektor anger att värdegrundsarbetet är "inbyggt i systemet", bland annat genom att lärandemiljön och samtal om förhållningssätt fokuseras i klassrummen. Eleverna får öva sig i så kallade kompisamtal. Skolan har en antimobbinggrupp som består av rektor och andra representanter från personalen som leder och följer upp arbetet mot kränkningar. Det finns en handlingsplan för hur skolan ska agera vid kränkningar. Rektor anger dock att det finns mer att göra vad gäller beredskapen.

Det förebyggande arbetet består enligt skolans plan mot kränkande behandling bland annat av ett rastvaktssystem, samtal om värdegrund i klassråden och i så kallade kompisamtal, information om planen till elever och föräldrar, skolans ordningsregler och att eleverna får möjlighet att lära känna nya kamrater på elevens val och friluftsdagar. Enligt rektor finns önskemål från föräldrar att det förebyggande arbetet ska stärkas och skolan har tankar och idéer om hur det ska kunna ske.

Varje år genomförs en enkätundersökning där eleverna bland annat får svara på frågor om hur de trivs på skolan. Rektor är i princip dagligen på besök i något klassrum och äter ofta tillsammans med eleverna och menar att hon på så sätt får en god bild av stämningen på skolan. Rektor arbetar tillsammans med lärare och övrig personal på att "fånga upp signaler" på om någon eller några elever behöver uppmärksammas. Skolan har dock inte någon tydlig gemensam strategi för arbetet mot kränkande behandling och följer heller inte upp arbetet på ett systematiskt sätt.

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav. Planen saknar en redogörelse för vilka åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under gällande läsår. En sådan redogörelse ska bygga på en aktuell kartläggning. Inte heller innehåller planen någon redogörelse för hur föregående läsårs åtgärder genomförts. Planen har inte tagits fram i samverkan med eleverna och har inte följts upp eller utvärderats i skolans kvalitetsredovisning.

Böle skolas likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling bygger på lagstiftning som numera är upphävd. Sedan den 1 januari 2009 finns de aktuella bestämmelserna

angående att upprätta årlig plan mot kränkande behandling samt likabehandlingsplan i 14 a kap. skollagen samt i diskrimineringslagen.

För stöd i arbetet med årlig plan mot kränkande behandling se Skolverkets allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2009:38).

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de åtgärdsprogram som upprättas vid skolan behöver förbättras.

Författningsstöd:

5 kap. 1–2 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

I några av de exempel på åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av återstår en del att göra innan de fullt ut kan sägas uppfylla kraven i författningarna. De mål som sätts är inte alltid tydligt kopplade till de nationella målen och inte heller uppföljningsbara.

För stöd i arbetet om hur åtgärdsprogram kan upprättas se Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2008:25).

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan måste ge studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det.

Författningsstöd:

5 kap. 2-3 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Vid skolan finns ett antal elever med annat modersmål än svenska. Behov av studiehandledning på modersmålet utreds inte i tillräcklig omfattning. Skolan måste säkerställa att de elever som behöver studiehandledning på modersmålet får det.

Studiehandledning ska vara ett stöd för eleven i undervisningen. Studiehandledningen syftar även till att ytterligare stimulera språkutvecklingen. Studiehandledning är var-

ken undervisning i modersmålet eller i andra ämnen utan just handledning på modersmålet. Den ska ges till elever som inte till fullo kan följa undervisningen på grund av sina otillräckliga kunskaper i svenska för att de på ett bättre sätt ska kunna hävda sig i den ordinarie undervisningen utifrån sina förutsättningar. Studiehundledning kan ges enskilt eller i grupp.